

AARDRIJKSKUNDIG
WOORDENBOEK

DER
NEDERLANDEN,

BIJENGEBRAGT

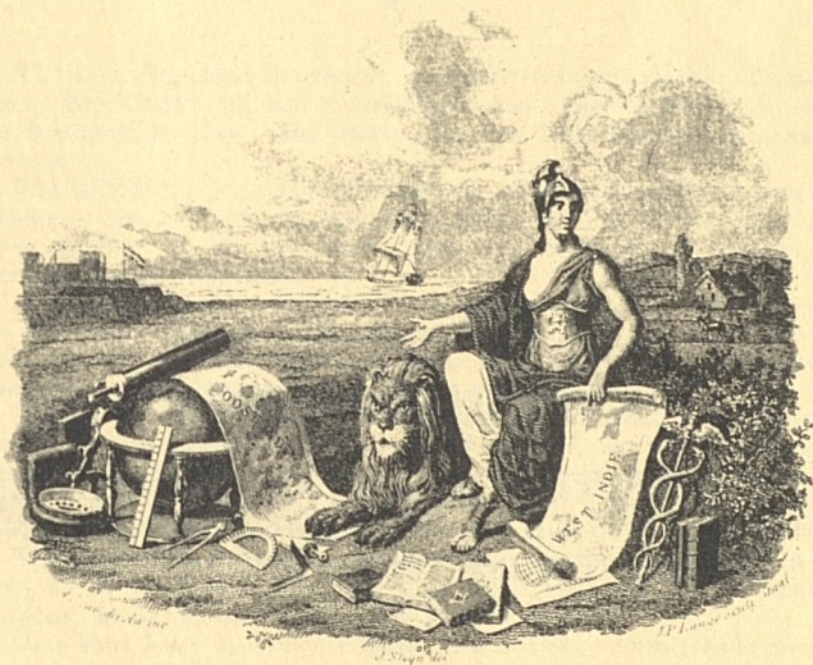
DOOR

A. J. van der Aa,

onder medewerking van eenige Vaderlandsche Geleerden.

ACHTSTE DEEL.

N. O.

T. Gorinchem, bij
JACOBUS NOORDUYN

1846.

VAN HEUKELOM, uit Amsterdam. De grachten der vroeger hier gestaan hebbende Eysingastate zijn nog aanwezig.

OENKERK-GIEKERK-EN-WIJNS, kerk. gem., prov. *Friesland*, klass. van *Lecwarden*, ring van *Bergum*.

Men telt er 1150 zielen, onder welke 150 Ledematen, en heeft er drie kerken, als: ééne te Oenkerk, ééne te Giekerk en eene te Wyns, welke reeds sedert de Reformatie zijn gecombineerd geweest. De dienst is voor den Predikant vrij zwaar en lastig, daar hij den eenen Zondag tweemaal te Oenkerk, waar de pastorij van het begin af gestaan heeft, den tweeden des voormiddags te Giekerk en des namiddags te Oenkerk, en den derden 's morgens te Wyns en namiddags weder te Oenkerk moet predken, niettegenstaande beide laatste plaatsen, een goed uur gaans van elkander afliggen. Dit valt, vooral des winters en in den laten herfst, bezwaarlijk, uithoofde van den slechten staat van den zoogenoemden Woud-dijk, en van den nog veel slechteren kleiweg onder Wyns. Daarom is voor een lange reeks van jaren, door de stemgeregtigden te Wyns, bij het beroepen van eenen nieuwen Predikant, die verandering in de predikbeurten gemaakt, dat aldaar, in plaats van om den derden Zondag eens, voortaan in den wintertijd om den zesden Zondag, den geheelen dag, zal gepredikt worden, beginnende zulks na de Wynzerbuurt, die dan invalt op den naasten Zondag aan Allerheiligen. De eerste, die in deze gem. het leeraarambt heeft waargenomen, is geweest GELLIUS HORSENIUS (JELLE HOTZES), die hier vroeger Roomsch Priester was, en in het jaar 1567 naar Embden vlugtte, doch later naar Oenkerk terugkeerde, en waarschijnlijk in het jaar 1600 daar gestorven is.

OENZEL of OENZEL, geh. in den *Bommelerwaard*, prov. *Gelderland*, *Beneden-distrikt*, arr. en $2\frac{1}{2}$ u. Z. W. van *Tiel*; kant. en $1\frac{1}{2}$ u. Z. O. van *Zalt-Bommel*, gem. *Hurwenen*; met 9 h. en 80 inw.

OENSEL, OENZEL of ONZEL, geh. in het *Land-van-Falkenburg*, prov. *Limburg*, distr., arr. en 2 u. N. O. van *Maastricht*, kant. en $\frac{1}{2}$ u. N. O. van *Meerssen*, gedeeltelijk gem. en $\frac{1}{2}$ u. Z. O. van *Beek*, gedeeltelijk gem. en 10 min. ten N. W. van *Schimmert*; met 37 h. en 220 inw.; als: 25 h. en 140 inw. onder *Beek* en 14 h. en 80 inw. onder *Schimmert*.

OEPAK (DE) of DE OENPAK, riv. in *Oost-Indië*, op het *Sundasche* eil. *Java*, die ten Z. van de *Merapi* ontspringt, de vlakke van *Martaram* doorloopt, vervolgens den heuvel *Megiri*, de begraafplaats der *Javaansche* Prinsen, bespoelt, en aan het zuidstrand in zee valt, de grensscheiding daarstellende tusschen *Soerakarta* en *Djocjakarta*.

Den 24 Mei 1829 ontwaarde de eerste kolonne *Nederlandsche* troepen, bij het overtrekken der *Oepak*, omstreeks *Kretek*, eene vijandelijke troep van drie of vier honderd man, die echter spoedig het zuidelijke gebergte en het strand trachtte te bereiken, doch dit in zoodanige verwarring moest volbrengen, dat vele mitelingen de wapenen wegwierpen, en door de *Huzaren*, onder den Luitenant *Batowsky*, omkwamen, terwijl de vijand op een ander punt door een peloton *Infanterie*, onder den Luitenant *de Jager*, ook nog vijf man en een *Opperhoofd* verloor. Den volgenden dag maakten honderd en vijftig man, aan den linkerover der rivier, op de kolonne een levendig vuur. Intusschen was de Kapitein *Hoeksema*, met honderd man *Infanterie*, de rivier ongemerkt overgetrokken, en den vijand van zoo nabij genaderd, dat onderscheiden bereden mitelingen van hunne paarden werden geschooten, terwijl de andere niet dan met moeite het hooge gebergte konden

AARDRIJKSKUNDIG

WOORDENBOEK

DER

NEDERLANDEN,

BIJEENGEBRAGT

DOOR

A. J. van der Aa,

ONDER MEDEWERKING VAN EENIGE VADERLANDSCHE
GELEERDEN.

DETTIENDE DEEL.

—

A A N H A N G S E L.

—*—*—

TE GORINCHEM, BIJ
J. NOORDUYN EN ZOON.

—
1854.

A 8068 10

OENGARANG, dist., berg en d. in *Oost-Indië*. Zie OENARANG. W. en A. OENSANG, kaap in *Oost-Indië*, in de *Straat-van-Makassar*, aan de oostkust van het eil. *Borneo*; 5° 18' N. B. 137° 7' O. L.

* OENSEL ligt gedeeltelijk gem. *Zalt-Bommel*, en telt 15 h. en ruim 80 inw., van welke 9 h. en 50 inw., onder *Hurwenen* en 6 h. en 30 inw. onder *Zalt-Bommel*.

OERATO, d. in *Oost-Indië*, op het eil. *Groot-Key*.

* OERLE, ook wel OEL genoemd, heeft zeer arme inw., van bijzondere zeden.

OESTENWOLDE, oude naam van het d. OOSTERWOLDE, prov. *Gelderland*. Zie OOSTERWOLDE. W.

§ OESTERBERGEN, gebergte (niet geb.) in *Oost-Indië*. Zie KEMAAS W.

* OETELAAR (OP) lees: OETELAAR (HET) telt 35 h. en 160 inw.

* OETRINGEN heeft 30 h. en 220 inw. Tot de par. behooren Schrasig, Hackenhof en Kackert zoodat deze 380 zielen telt.

* OETSMA, griet. *Menaldumadeel*, lag 10 min. O. van *Boxum*. Ter plaatse waar zij gestaan heeft ziet men thans eene boerenhuizing, welke, met de daartoe behorende gronden, 19 bund. 20 v. r. beslaat.

OEVER (GROOT), heerenbofste, prov. *Gelderland*, gem. en $\frac{1}{2}$ u. O. van *Heerde*, aan den *IJssel*. Deze hofstede beslaat, met de daartoe behorende gronden, eene oppervlakte van 105 bund. bouw- en weiland en wordt in eigendom bezeten, door Mevrouw de Douairiere VAN ITERSUM geb. VAN DEN MERWEDE te *Utrecht* (1).

OFFERKAMP, h., prov. *Limburg*, arr., kant. en $\frac{1}{2}$ u. Z. van *Roermonde*, gem. en 5 min. Z. O. van *Herten*.

OFWEGEN, geh., prov. *Zuid-Holland*, gel. en 22 min. van *Woubbrugge*; met 9 h. en ongeveer 80 inw.

OGAM-DISTRIKTEN (DE), landstr. in *Oost-Indië*, op het eil. *Sumatra*, resid. *Palembang*.

* OHE. De kapel aan de H. ANNA toegewijd, heeft eenen kleinen toren. De kermis valt in den 26 Julij.

* OHE-EN-LAAK, paalt N. aan *Stevensweerd* en *Roosteren*, O. aan *Roosteren*, Z. aan *Echt*, W. aan de *Maas*. — De inw. parochieren te *Stevensweerd*. Het wapen bestaat uit het beeld van de H. ANNA.

* OIJEN-EN-TEEFFELEN. Reg. 7 staat: gem. lees: d.

OIJENSCHEN-MIDDENWAARD, plaat in de *Maas*, prov. *Noord-Brabant*, gem. *Oijen-en-Teeffelen*, groot 24 bund. 18 v. r. 70 v. ell.

* OIRSBEEK. Reg. 5, staat: *Hilensberg* lees: *Hillensberg* — Reg. 5, staat: *Ophoven*, *Daenraedt* en *Klein-Daenraedt* lees: *Opperen*, *Doenraedt* en *Klein-Doenraedt*. Men telt er in de kom van het d. 50 h. en 250 inw. De dorpschool wordt gemiddeld door 100 leerlingen bezocht. — Reg. 24, staat: *Woensdag* lees: *Zondag*

OIRSBEEK (HUIS-TE-), naam, welken men wel eens verkeerdelijk geeft aan HET HUIS DOENRAEDT. Zie DOENRAEDT (HET-HUIS-).

* OIRSCHOT. Bl. 584. In 1849 is een grindweg aangelegd, waardoor OIRSCHOT onmiddellijke gemeenschap heeft met den grooten weg van 's Hertogenbosch op *Maastricht*. — Er is thans ook een hulpkantoor voor de brievenposterij. — Bl. 585. Het Gasthuis is in 1848, als zoodanig hersteld en ook de kapel daarin op nieuw tot godsdienst-oefening ingerigt. Geestelijke zusters uit het Nonnenklooster verplegen er de zieken.

(1) Men zie over deze uitgebreide en belangrijke hofstede het *Tijdschrift ter bevordering van Nijverheid*, D. XVI, bl. 221-239.